

Slovenka na cestách: S manželom sme takmer naraz ochoreli na rakovinu. Po liečbe sme zmenili život a vydali sme sa na cesty

KRISTINA BÖHMER

Monika a Zlatko Medleovci na cestách. Foto – Zlatko Medle

Monika Medle pochádza z Banskej Bystrice. Na začiatku 90. rokov sa po páde Železnej opony presťahovala do Viedne. „Vtedy odišlo veľa ľudí,” hovorí. Na jednom večierku spoznala Zlatka Medleho, ktorý sa narodil vo Viedni, ale jeho rodičia pochádzajú z Juhoslávie – mama zo Srbska a otec z Chorvátska.

Monika sa Zlatkovi hneď zapáčila, ale obaja boli zadaní. O dva roky si našla novú prácu a v nej ho stretla opäť. „Raz budeš mojou manželkou,“ povedal jej.

A tak sa aj stalo. Sú spolu už 25 rokov, z toho 22 rokov sú manželia a majú 22-ročnú dcéru. Zlatko je podnikateľ, má reštauráciu. Monika pracuje vo farmaceutickom priemysle. Vždy veľa pracovali, ale vždy si našli aj čas pre rodinu. Stresu však bolo priveľa, práce tiež a točili sa v akomsi kruhu. „Večer pred zaspávaním rozmýšľate, čo musíte zajtra urobiť, čo si oblečiete, čo navaríte, čo musíte vybaviť,“ hovorí Monika. „Obaja sme boli workoholici.“

Až kým obom v tom istom roku nedagnostikovali rakovinu, ktorá im obrátila život naruby a preorganizovala priority.

S Monikou a Zlatkom sa rozprávame o:

- období, keď im obom diagnostikovali vážne ochorenie;
- rozhodnutí, že sa vydajú na rok na cesty okolo Európy so stanom a autom, v ktorom sa dá aj prespať;
- zmene priorít a o tom, čo je pre nich v živote dôležité;
- tom, ako v Albánsku videli niekoho vyhodiť veľké vrece z auta a báli sa, že to je mŕtvola,
- a ďalších zážitkoch z ciest a stretnutí s dobrými ľuďmi.

Váš život zmenilo ochorenie, ktoré vám diagnostikovali v tom istom roku. Prešli ste si veľmi náročným obdobím. Čo sa vtedy stalo?

Monika: Bolo to v roku 2021. Nechcem to hádzať na pandémiu, lebo veď s ňou muselo v tom čase zápasiť veľa ľudí, ale určite k tomu prispela. Pracovala som vo farmaceutickej firme, takže som kvôli vakcínam musela pracovať na 300 percent. Pracovala som soboty, nedele, po večeroch, po nociach. Zlatko mal tiež veľa stresu, pretože ako majiteľ reštaurácie nevedel, čo s jeho podnikaním bude. Predstavoval si hrôzostrašné scenáre, že bude musieť nadobro zatvoriť reštauráciu. Z čoho budeme žiť?

Ako prežijeme? Mali sme teda aj existenčné stresy, čo nás posunulo do nezvyčajnej situácie. Boli sme zvyknutí na bežný stres, ale toto bolo pre nás priveľa.

Ochorela som najprv ja, v dôsledku čoho sa najprv zrútil svet Zlatkovi. Ja som sa z toho dostala po ožarovaní, lebo sa to zachytilo skoro. Keď som sa vyliečila, o pár dní diagnostikovali rakovinu Zlatkovi. Vtedy sa zrútil svet mne. Nechcem ísť do detailov, ale keď takáto choroba zasiahne oboch v ten istý rok, tak sa pýtate, čo zlé ste urobili. Prečo sa nám to stalo? Prečo je osud k nám taký krutý? Dostanete sa do stavu, keď nechápete nič.

Monika a Zlatko Medleovci na cestách. Foto – Zlatko Medle

Muselo to byť veľmi ťažké aj psychicky.

Monika: Bolo. Jedno na tom však bolo veľmi pekné – že sme sa držali jeden druhého. Boli sme tu jeden pre druhého. Náš vzťah bol vždy silný, ale po tomto bol ešte silnejší. Verili sme v dobrý koniec a robili sme si plány do budúcnosti. Podarilo sa nám obom vyliečiť, a to nám dalo novú iskru do života. Život aj svet vnímame zrazu inak. Povedali sme si, že takto to ďalej nemôže ísť. Bol to taký zdvihnutý prst, že by sme mali niečo zmeniť, a že asi musíme zapracovať na tom, aby sme mali menej stresu.

Zlatko si kúpil už dva roky predtým džíp Wrangler, pretože fotí a chcel na ňom cestovať a fotiť. Ja som bola vždy proti, lebo som typická meštiacka a hovorila som, že do stanu nevojdem. Keď som ochorela, všetko sa mi v hlave prehodilo, a potom som Zlatkovi povedala: „Ideme na cesty.“ Takže sme si to vozidlo prestavali tak, že hore na džípe máme stan. Zbalili sme sa na štyri ročné obdobia a odišli sme na cestu, ktorú sme mali zhruba naplánovanú, ale menili sme ju podľa počasia a podľa toho, ako sa nám kde páčilo. Takto sme za rok prešli okolo Európy. Máme kopec zážitkov, spoznali sme množstvo ľudí a videli krásne miesta.

Čo sa zmenilo, že ste sa rozhodli ísť?

Monika: Moje priority. Vzala som si rok voľna a vyrazili sme. Na cestách sme sa rozprávali o hodnotách a o tom, že človek nemusí mať veľa peňazí. Dá sa spať aj v aute, aj v stane. Niekedy sme si navarili sami, niekedy sme sa išli veľmi dobre najesť. Náhodne sme postretávali skvelých ľudí, zabávali sme sa. Uvedomili sme si, že najdôležitejšie je byť spolu a tráviť spolu čas. Nie byť workoholik a naháňať sa za peniazmi. Rozmýšľali sme teda, čo urobíme po ceste a ako zmeníme naše životy.

Zmenil sa mi pohľad na to, čo ku šťastiu potrebujem. Pred chorobou som vôbec nechcela sadnúť do džípu a spať v stane. Potom mi však všetok luxus, na ktorý sme zvyknutí, bol ukradnutý. Keď cestujete autom, nemáte každý deň čisté oblečenie, niekedy sa tri alebo štyri dni nemáte kde osprchovať.

Raz sme prišli do jedného hrôzostrašného kempu vo Faro v Portugalsku. Nebolo to od seba ani oddelené, jedno auto vedľa druhého. Keď som uvidela záchod, išla som radšej do kríkov. Reku rýchlo tu prespíme, lebo už bolo neskoro, a ráno odtiaľto utečieme, lebo ja tu zostať nechcem. Ráno som sa zobudila, chcela som si dať rýchlu kávu a odísť. Všimla som si, že všetci odchádzali jedným smerom, kamsi dozadu, kadiaľ sa z kempu neodchádzalo. Nechápala som, čo tam idú robiť. Hovorím Zlatkovi, poďme sa pozrieť. Bolo to asi dve minúty peši, a zrazu sme sa ocitli na vysokej skale, z ktorej sme videli nádherné more. Skaly boli červené, žlté, biele. Stáli sme tam a hovorím: „Zlatko, ideme si po plavky a uteráky a zostávame.“

Veľmi sa mi páčilo, že tam neboli ležadlá, bolo to také domáce. Starí chlapi hrali futbal na pláži, surfisti sa pokúšali preboriť cez vlny. Len sme sa prechádzali, ruka v ruke, a sledovali okolie a uvedomili sme si, aké krásne je byť spolu na takomto jednoduchom mieste bez barov, slnečníkov. Napokon sme ostali ešte jeden deň a sprchu sme mali v mori.

Monika a Zlatko Medleovci na cestách. Foto – Zlatko Medle

Za rok ste toho museli zažiť veľmi veľa.

Monika: Stretli sme pár z Nemecka, obaja boli novinári a mali ročné bábätko. Rozhodli sa, že vycestujú z Nemecka a precestujú Afriku. S nimi sme precestovali časť Španielska. V španielskej Marbelle sme spolu prespali v mešite.

Ocitli sme sa aj v pohrebnom vozidle alebo sme boli na opustenej pláži v Albánsku, zrazu sa objavilo auto z prašnej cesty a vyhodili tam vrece. Vyzeralo to ako mŕtvola. My sme si hovorili: Preboha, čo urobíme, ujdeme? Oni odišli a my sme rozmýšľali, či ideme preč, ale premohla nás zvedavosť a išli sme sa pozrieť, čo to tam vyhodili. Ako som sa chcela toho vreca chytiť, z húštiny vyšla divá sviňa a ja som sa zľakla, skríkla som a nechtiac som sa

chytila toho vreca. Potom som si uvedomila, že v ňom bolo niečo studené, ťažké. Oni sa chceli len zbaviť starého bojlera, a my sme si mysleli, že Albánci sa prišli zbaviť mŕtvoly!

Po nejakých dvoch mesiacoch som bola už taká plná emócií a zážitkov, že som to nezvládala ukladať. Potrebovala som to dať von, a tak vznikla moja kniha [Hore Dole po Európe](#). Tam som opisovala nielen našu cestu, ale aj naše choroby. Opísala som, čo nás ako posunulo, ako sme sa učili počúvať svoje vlastné ja a svoj šiesty zmysel. Takto som spravila našu autobiografiu a knihu o našej ceste v jednom.

Mali ste cestu vopred naplánovanú alebo ste išli spontánne?

Zlatko: Nemali sme plán. Chceli sme ísť v smere hodinových ručičiek, to bol jediný plán. Prvým cieľom bolo prísť k moru, teda do Grécka, a potom ísť po pobreží okolo celej Európy. Boli sme aj v rodnej krajine mojej mamy, v Srbsku, stretli sme sa s mojím bratrancom, boli sme v Belehrade, kde bolo dosť teplo, a potom sme išli do Národného parku Uvac, kde bol akurát sneh.

Monika: Počasie nás prekvapovalo na viacerých miestach. Napríklad na Islande sme boli v auguste a bolo tam asi 15 až 18 stupňov, čo bolo veľmi príjemné. Prišli sme do hôr k sopke Askja. Večer sme si išli ľahnúť do auta, zababušili sme sa tam, máme tam infračervené kúrenie. Keď sme sa ráno zobudili, bolo mínus 15 stupňov a sneh. Z večera do rána bolo z 20 stupňov zrazu mínus 15. Neverili sme vlastným očiam.

Alebo v Nórsku pršalo, lialo, potom poprýchalo, stále dokola to isté. Išli sme sa najesť a čašníčka nám povedala: „Máte šťastie, lebo teraz tu máme pekné počasie.“ Reku, to myslíte ironicky, však? A ona že nie, že tam je veľa zrážok počas celého roka, ale v tom čase aspoň hodinu alebo dve denne nepršalo. Na druhý deň bola zima a len mrholilo, tak sme sa smiali, že aké krásne počasie sme mali.

Kde sa vám najviac páčilo?

Monika: Sopky boli na Islande nádherné, rovnako aj termálne vody. Idete po ceste a zrazu vidíte miesto, kde si môžete sadnúť do 40-stupňovej vody. Vidíte lúku posypanú machom, raz je zelený, raz je červený, raz oranžový. Boli sme tam sami, a to sa mi veľmi

Monika a Zlatko Medleovci na cestách. Foto – Zlatko Medle

páčilo. Išli sme cez bahenné polia, kde syčí síra. Videli sme polárnu žiaru aj gejzíry, ktoré striekali do výšky. Páčilo sa mi, že sme išli autom hodiny a hodiny sami, nikto nešiel oproti nám. Ocitli sme sa na čiernej púšti, čierny piesok sa ligotal. Tam sme zastavili a spravili sme si kávu a čaj. Sú to fantastické zábery, ktoré som si ukladala do hlavy a Zlatko do fotiek.

Zlatko: Čo sa týka prírody, určite to bol Island. Mám rád pokoj a ticho, a tam neboli žiadni ľudia, boli sme uprostred ničoho. Mal som pocit, že sme na Mesiaci alebo na Marse, pretože skaly tak pôsobili. Každé miesto, ktoré sme videli, však bolo jedinečné a na mnohých sme stretli veľa zaujímavých a milých ľudí. To najlepšie, čo som si z ciest odniesol, boli stretnutia s týmito ľuďmi. Dodnes sme s nimi v kontakte.

Akých ľudí ste stretávali? Myslíte miestnych alebo tiež cestovateľov?

Monika: Aj, aj. Často nás až prekvapilo, akí dobrí ľudia môžu byť. Napríklad na tej sopke Askja na Islande sme prišli do kempu bez jedla, lebo sme si mysleli, že si niečo kúpime tam. Ale tam sa nedalo nič kúpiť, na recepcii mi povedali, že majú len pivo. Bola tam jedna spoločenská miestnosť, kde všetci jedli a varili si, a my sme tam len sedeli a boli

sme hladní. Dostala som nápad, že kúpim na recepcii pivo a vymením ho s niekým za jedlo. Lenže už bolo zatvorené a nebolo ani pivo. Sedeli sme teda na prázdno, a potom sme sa opýtali jedného Nemca, či by sme od neho mohli niečo kúpiť. Všetko, čo mali na stole, posunuli bližšie k nám a povedali: „Nech sa páči.“ Potom sme sa opýtali, čo sme za to dlžní, a povedali, že nič, lebo ľudia v takýchto situáciách si majú pomáhať. Ešte trikrát sme sa s nimi potom náhodne stretli. Dodnes sme v kontakte.

Chodili ste zväčša mimo turistických destinácií a vychytaných miest pre turistov?

Monika: Áno, ale chodili sme aj na také miesta. Napríklad som veľmi chcela vidieť Madrid. Tam sme napokon stretli skvelých ľudí, ktorí nám pomohli vo veľmi ťažkej situácii. Inak sme sa však takým miestam vyhýbali. Ja to občas potrebujem, lebo som veľmi spoločenská, taký extrovert. Zlatko je introvert, tak sa vyvažujeme a dopĺňame. Je to super, lebo potom zažijeme aj to, aj to. Ale viac inklinujeme k opusteným miestam, na ktorých nikto nie je. Severná Európa bola o tom, že sme strávili viac času sami ako s inými ľuďmi, ale veľmi nás to nabíjalo, lebo tam človek viac vníma prírodu a váži si to. Ale boli sme aj v plážovom klube v Saint Tropez. Skúsili sme všetko.

Z ciest Moniky a Zlatka Medleovcov. Foto – Zlatko Medle

Znie to tak, že ste si na spanie v stane a aute rýchlo zvykli.

Monika: Rýchlo som sa s tým stotožnila. Keď som prvýkrát spala v stane v Grécku, bolo ticho, ležali sme sami v stane a počula som len Zlatkov dych a šumenie mora, a uvedomila som si, aké to je krásne. Rýchlo som sa teda na to nastavila. Boli momenty, keď mi to už celé prekážalo a už som sa nemohla cítiť, chcela som sprchu, ale vždy sa našlo riešenie – buď more, alebo kemping. Kúpili sme si lacné šlapky, v ktorých sme chodili do sprchy. Predtým by som si to nevedela ani predstaviť, ale zrazu áno, lebo tam prevažovali zážitky, ktorých som sa nevedela nabažiť. Radšej som si zvykla na nižší štandard, ako by som tam mala lamentovať.

Auto máme urobené tak, že vieme spať aj v ňom. Ale nechcela som. Hovorila som, že v aute len v núdzovej situácii. V Grécku sme potom mali spať na kopci pri kaplnke. Cez deň to bolo krásne, ale hovorila som si, či nebude divné v noci spať pri kaplnke. Bola otvorená, trochu zvláštna. Tak som povedala, že ideme spať do auta, v tom momente som mala núdzovú situáciu nazvanú strach. A tiež to bolo fajn.

My sme sa už vopred pred cestou dohodli, že nebudeme jeden na druhého tlačiť, a keby čokoľvek bolo pre jedného z nás náročné a bude chcieť ísť domov, pôjdeme obaja. Ale k tomu nedošlo, cestovali sme až do konca, kým sme mohli. Zažívali sme totiž každý deň niečo krásne. Otvoríte ráno dvere na aute a vidíte svoje holé nohy, krásne more a východ slnka. Jedli sme, čo naša autochladnička dala, hygienu sme si zabezpečili, keď sa dalo. Všetko sa dá. Bola som rada, že sme tam a že sme spolu. Človek, ktorý prekoná takú chorobu ako my dvaja, si ešte viac praje, aby mohol tráviť čas so svojimi milovanými a užiť si život.

Aký bol návrat domov do Viedne?

Monika: Keď sa vrátite po roku, tak sa tešíte, že vidíte rodinu, priateľov, známych. Aj v práci sa mi zrazu páčilo. Ale nie dlho, lebo potom nastúpíte na ten kolobeh a začnete si uvedomovať, že takto to nejde. Milujem svoje kamarátky nadovšetko, ale už ma nebavilo sedieť a rozprávať sa o tom, čo si kúpiť. Chcem sa rozprávať o sopkách, prameňoch, turistike. Dala som výpoveď a chcem zatiaľ robiť veci, ktoré ma bavia.

Chcem písať ďalšiu knihu. Keď som písala prvú, zalúbila som sa do slovenčiny. Vždy som v slovenčine bola zlá, profesor mi na maturite musel pomáhať, aby som vôbec prešla. Bola som skvelá v chémii a vyhrala som československú olympiádu, ale slovenčina mi nešla. A zrazu ma to tak začalo baviť, hľadala som synonymá, hľadala som, čo sa ako píše, ako čo do textu vsunúť, aby sa to hladko čítalo. Odvtedy píšem a chcem v tom pokračovať.

Robíme aj prezentácie po Slovensku a Česku o našich cestách. Začalo sa to krstom mojej knihy v Slovenskej Ľupči, krstnou mamou bola herečka Veronika Paulovičová. Veľmi sa nám tam páčilo, lebo sme cítili empatiu od poslucháčov. Zlatko tam ukázal svoje krásne fotky, ktoré nájdete aj na jeho stránke alebo na Instagrame. Ja som rozprávala, lebo ja som v našom vzťahu tá zhovorčivá. Doteraz teda robíme prezentácie a vďaka tomu v tom doteraz žijeme, ako keby sme boli stále na cestách. Máme aj ďalšie plány, chceli by sme sa vychystať na ďalšiu cestu, ale na tom ešte len pracujeme.

Monika a Zlatko Medleovci na cestách. Foto – Zlatko Medle

Aké máte ďalšie plány?

Monika: Mám veľa plánov a snov. Chceli by sme docestovať ešte Európu, chýbajú nám pobaltské krajiny a Poľsko. Potom by sme chceli ísť smerom do Jordánska. Už sme tam

raz boli a veľmi sa nám páčilo, ale prechod autom je tam takmer nemožný, tak hľadáme spôsoby, ako sa tam dostať.

Chceme si pozrieť celý svet, všetky kútiky. Pozerať sa na opustenú prírodu, polárnu žiaru, západ slnka. A chceme robiť aj prezentácie, pretože hoci chceme žiť pre seba, chceme zároveň ľuďom ukázať, ako sa nám zmenili priority v živote. Keď si niekto prečíta moju knihu, tak veľa o nás pochopí. Píšem tam o veciach na zamyslenie, ale snažím sa aj vtipne opisovať naše zážitky.

Monika Medle sa narodila v roku 1973 a vyrastala v Banskej Bystrici. Vyštudovala farmáciu a chémiu na Univerzitu Wien. Začiatkom 90. rokov sa presťahovala do Viedne, kde sa zamestnala vo farmaceutickom priemysle. Zoznámila sa so **Zlatkom Medlem**, ktorý sa narodil vo Viedni v roku 1972. Sú spolu už 25 rokov a majú 22-ročnú dcéru. Po prekonaní onkologického ochorenia sa rozhodli zmeniť svoje životy. Cestujú po Európe autom so stanom. Monika napísala knihu [Hore Dole po Európe](#) a pracuje na ďalšej. Zlatko sa venuje fotografovaniu, jeho zábery si môžete pozrieť na ich stránke 1tent1world.com alebo na ich [Instagrame](#).

Odkaz redakcie Denníka N: [Prispejte na vznik Magazínu N k oslavám 80 rokov SNP.](#)

- Hlavným editorom magazínu o povstaní pre školy bude Roman Pataj, ktorého poznáte aj ako autora Vývoja bojov a Newsfiltra.
- Aj my sme vlastenci, a preto pre školy chystáme Magazín N o Slovenskom národnom povstaní.
- [Prispejte aj vy. Čím viac peňazí vyzbierame, tým viac časopisov pošleme do škôl.](#)

Tip na knihu od Denníka N: Ako si poradiť s úzkostnými myšlienkami? Ako zvládnuť silné emócie? Ako upokojiť nervový systém? Ako sa konfrontovať so strachom? Pomôže nová kniha od Denníka N [Prekonajte úzkosť](#).

Máte pripomienku alebo ste našli chybu? Prosíme, napíšte na pripomienky@dennikn.sk.

